

ÎNCHEIERE

17 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Tatiana Vieru
Nina Vascan
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de către avocatul Svetlana Chirilenco în numele lui Anton Chiaburu și Lidia Chiaburu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Anton Chiaburu și Lidia Chiaburu împotriva Primăriei satului Peciște, Consiliului sătesc Peciște și lui Alexandru Chiabur cu privire la anularea refuzului, obligarea demolării gardului și porții, obligarea de a nu crea obstacole în folosirea porțiunii de teren cu destinație „prum public” și compensarea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 30 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de către Anton Chiaburu și Lidia Chiaburu și s-a menținut hotărârea din 04 iulie 2018 a Judecătoriai Orhei, sediul Rezina,

c o n s t a t ă:

La 02 februarie 2018 Anton Chiaburu și Lidia Chiaburu s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei satului Peciște, Consiliului sătesc Peciște și lui Alexandru Chiabur, prin care a solicitat anularea refuzului Consiliului sătesc Peciște nr. 11 din 03 ianuarie 2018, obligarea lui Alexandru Chiabur să demoleze porțiunile de gard și poarta instalată capital cu revenirea conform planului geometric pe porțiunea de teren cu destinație drum public, ce se află în gestiunea și proprietatea publică situată în raionul Rezina, satul Peciște, str. Ghiocailor, compensarea prejudiciului moral în mărime de 5000 lei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii reclamanții au indicat că Alexandru Chiabur a ocupat o porțiune din drumul public în fața gospodăriei sale. Această porțiune de teren se află la o distanță de 14 metri față de gospodăria lor.

Reclamanții consideră că prin ocuparea acestei porțiuni de teren Alexandru Chiabur i-a lipsit de posibilitatea de a accede spre poarta gospodăriei lor cu autovehicule mari, atunci când au nevoie de a aduce cu ele bunuri pentru trebuințe

casnice, deoarece anume pe porțiunea de teren ocupată de Alexandru Chiabur anterior automobilele efectuau manevre de întoarcere.

Au indicat că la moment, autovehiculele mari nu pot accede spre poarta gospodăriei lor din cauza ocupării de către Alexandru Chiabur a acestei porțiuni de teren.

Au menționat că în adresa Primăriei sat. Peciște, r-nul Rezina la data de 29.11.2017 cu nr. 86 a fost înregistrată plângerea, având drept obiect intervenția Administrației publice locale în partea ce ține de demolarea gardului și a porții instalate de către vecinul Alexandru Chiabur pe terenul cu destinație drum public.

Autoritatea administrației publice la data de 04.12.2017 a examinat și a respins plângerea în ședința comisiei funciare a Primăriei satului Peciște, fapt confirmat prin procesul-verbal nr. 13. Decizia pe marginea dată nu a fost perfectată și înmănată petiționarului până la momentul depunerii cererii de chemare în judecată.

Ca urmare, la data de 11.12.2017, au expediat cererea prealabilă, prin care au solicitat intervenția Autorității publice locale în partea ce ține de obligarea lui Alexandru Chiabur de a demola gardul și poarta instalată capital pe porțiunea de teren cu destinație drum public, care a fost recepționată la data de 18.12.2017, fiind concomitant expediată și o cerere prealabilă lui Alexandru Chiabur, care a fost recepționată la data de 15.12.2017, fapt confirmat prin avizul de recepție, la care nu a primit nici un răspuns.

În urma examinării cererii prealabile înaintate față de Consiliul sătesc Peciște, la data de 05.01.2018 a parvenit răspunsul nr. 11 din 03 ianuarie 2018, prin care cerințele invocate în cererea prealabilă au fost examinate și respinse ca fiind neîntemeiate.

În susținerea pretențiilor sale reclamanții au mai invocat că reieșind din contextul planului geometric al bunului imobil cu nr. cadastral XXXXX, întocmit de către inginerul cadastral Trelea Ștefan, angajat al Primăriei satului Peciște, rezultă expres că suprafața surplusului de teren ocupată de Alexandru Chiabur constituie 0,0058 ha și anume indicele 1-2-11-12.

Din conținutul procesului-verbal nr.13 din 04.12.2017 al ședinței comisiei funciare a Primăriei satului Peciște, nu s-a regăsit referire la actul primar sau decizia emisă de Autoritatea publică locale, prin care s-ar confirma faptul că lui Alexandru Chiabur i s-a atribuit în mod legal terenul cu destinație-drum aflat în litigiu.

În răspunsul nr. 11 din 03 ianuarie 2018 a Primăriei satului Peciște s-a indicat că conform legislației în vigoare primăria a întocmit contractul de arendă funciară cu Alexandru Chiabur pentru o suprafață de 0,0058 ha și în acest mod segmentul de drum-tupic a fost transmis în arendă funciară lui Alexandru Chiabur și primăria va încasa plata de arendă corespunzătoare, însă nu s-a specificat în baza cărei legi sau norme de drept a fost transmis dreptul de arendă asupra porțiunii date de teren, menționând că legislația în vigoare prevede expres că nu pot fi transmise în arendă porțiunile de teren cu destinație, drum public.

Consideră că pe cazul dat, Autoritatea publică locală urma să-l sancționeze pe Alexandru Chiabur în temeiul art.179 Cod contravențional, fapt ce nu a avut loc și contituie o încălcare gravă a obligațiilor Autorității publice locale prevăzută expres în art. 13 alin. (5) din Legea drumurilor nr. 509 din 22.06.1995, care indică că Administratorul drumurilor publice este abilitat cu dreptul de a demola

obiectivele amplasate neautorizat după expirarea termenului prevăzut la art. 7 alin. (3) sau la art. 9 alin. (5). Deținătorul acestora este obligat să suporte cheltuielile aferente.

Reclamanții au menționat că acțiunea a fost depusă în termen în instanța de judecată, deoarece răspunsul la cererea prealabilă a fost recepționat la 05 ianuarie 2018.

Prin hotărârea din 04 iulie 2018 a Judecătorei Orhei, sediul Rezina s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de către Anton Chiaburu și Lidia Chiaburu împotriva Primăriei satului Peciște, Consiliului sătesc Peciște și lui Alexandru Chiabur cu privire la anularea refuzului Consiliului sătesc Peciște nr. 11 din 03 ianuarie 2018 și compensarea prejudiciului cauzat ca fiind neîntemeiată. S-a încasat în mod solidar de la Anton Chiaburu și Lidia Chiaburu în beneficiul lui Alexandru Chiabur suma de 2000 lei cu titlu de cheltuieli pentru acordarea asistenței juridice. (f.d. 80, 91-97)

Prin decizia din 30 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de către Anton Chiaburu, Lidia Chiaburu și s-a menținut hotărârea din 04 iulie 2018 a Judecătorei Orhei, sediul Rezina. (f.d. 139, 140-155)

Pentru a ajunge la această concluzie instanțele au reținut că reclamanții au solicitat anularea refuzului Consiliului sătesc Peciște nr. 11 din 03 ianuarie 2018, care reprezintă un răspuns informativ, prin care ultimul și-a expus părerea asupra cererii prealabile și a indicat că în procesul-verbal nr. 13 din 04 decembrie 2017 este redată toată esența conflictului dintre Anton Chiaburu, Lidia Chiaburu și Alexandru Chiabur, expunerea punctului de vedere cu privire la o adresare, sesizare și conține o expunere asupra acesteia prin interpretarea unui act administrativ, care în sine nu poate fi considerat un act administrativ, dar nu anularea procesului-verbal nr. 13 din 04 decembrie 2017 al ședinței comisiei funciare a Primăriei satului Peciște. Respectiv, instanțele nu pot discuta conținutul unui răspuns la o cerere adresată unei autorități publice, deoarece petiționarul nu poate să pretindă ca răspunsul la cerere să fie dat conform propriei sale formulări, sau într-un anumit sens, după dorința personală, forma și conținutul răspunsului fiind atributul exclusiv al autorității publice competente, care își expune propria viziune asupra unei cerințe formulate în cererea prealabilă.

Cu referire la pretențiile reclamanților cu privire la obligarea lui Alexandru Chiabur de a demola porțiunea de gard și poarta instalată cu revenirea la poziția indicată în planul geometric pe porțiune de teren cu destinație drum public și compensarea prejudiciului moral, instanțele au reținut că în baza probelor acumulate s-a constatat că terenul cu $S=0,0058$, care este obiect al litigiului, nu constituie o porțiune din drumul public, nu este un teren destinat satisfacerii necesităților unităților administrativ-teritoriale, ci este o porțiune de drum ce servea până recent în calitate de cale de acces spre gospodăria lui Alexandru Chiabur, fapt confirmat prin actele cauzei și declarațiile reprezentantului Consiliului sătesc Peciște, Ștefan Trelea, ce activează în calitate de inginer cadastral. Din planul cadastral rezultă că porțiunea de teren aflat în litigiu se mărginește doar cu gospodăria lui Alexandru Chiabur, neavând tangență cu gospodăria reclamanților Anton Chiaburu și Lidia Chiaburu, deoarece accesul la gospodăria lor se află la o distanță de circa 14 m de la terenul în litigiu și, prin urmare, nu le poate leza nici un drept legal.

De asemenea s-a menționat că potrivit actului de constatare din 15 noiembrie 2017, emis de Serviciul Cadastral Teritorial Rezina, s-a stabilit că modificarea hotarului terenului de către Alexandru Chiabur nu depășește devierea maximă admisibilă (de la $0,06 < S < 0,20$ ha-8%)-0,0058, iar la data de 17 noiembrie 2017, între Primăria satului Peciște și Alexandru Chiabur a fost încheiat contractul de arendă funciară, potrivit căruia ultimul a luat în arendă funciară, pe un termen de 3 ani terenul în mărime de 0,0058 ha, ce se află în satul Peciște, prețul arendeii fiind stabilit în sumă de 10,50 lei anual. La moment, Alexandru Chiabur are drept de posesie asupra terenului în litigiu, în baza unui contract funciar valabil, care nu a fost anulat de instanțele de judecată sau reziliat de către părțile contractante.

La 05 februarie 2019 avocatul Svetlana Chirilenco în numele lui Anton Chiaburu și Lidia Chiaburu, a declarat recurs, prin care a solicitat casarea deciziei din 30 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 04 iulie 2018 a Judecătorei Orhei, sediul Rezina, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care a admite integral cererea de chemare în judecată depusă de către Anton Chiaburu și Lidia Chiaburu. (f.d. 162-168)

În motivarea recursului s-a invocat dezacordul cu decizia și hotărârea instanțelor inferioare, considerându-le ilegale, nefondate și neîntemeiate, care contravin prevederilor normelor de drept material și a normelor de drept procedural.

La 05 aprilie 2019 Alexandru Chiabur, reprezentat de avocatul Stela Lefter, a depus referință, prin care a solicitat respingerea recursului declarat de către Anton Chiaburu și Lidia Chiaburu ca fiind inadmisibil și nefondat. (f.d. 172-173)

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 30 octombrie 2018, a publicat-o pe pagina web a instanței la 05 decembrie 2018.

Prin scrisoarea de însoțire nr. 12657 din 06 decembrie 2018 instanța de apel a expedit recurențelor copia deciziei.

Recursul depus la data de 05 februarie 2019, se consideră în termen.

Examinând temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia, că recursul declarat de către avocatul Svetlana Chirilenco în numele Lidiei Chiaburu este inadmisibil din motiv că este depus de o persoană care nu este în drept să-l declare.

În conformitate cu art. 430 lit. a) Cod de procedură civilă sunt în drept să declare recurs părțile și alți participanți la proces.

Conform art. 433 lit. c) Cod de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

Călăuzindu-se de art. 440 Cod de procedură civilă Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 Cod de procedură civilă și anume la lit. c), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

Analizând actele cauzei Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată că în cazul dat, cererea de recurs este înaintată de către o persoană care nu este în drept de a înainta cerere de recurs.

Or, cererea de recurs a fost semnată de către o persoană neîmputernicită în numele Lidiei Chiaburu.

În conformitate cu art. 75 alin. (1) Cod de procedură civilă în proces civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar. Participarea personală în proces nu face ca persoana fizică să decadă din dreptul de a avea avocat.

Formularul mandatului avocatului este document de strictă evidență, care confirmă împuternicirile acestuia. Împuternicirile avocatului în procesul civil, stabilite conform art. 81 Cod de procedură civilă urmează a fi consemnate pe versoul mandatului său, după caz, în procura întocmită la cererea clientului, în modul stabilit de lege. De asemenea, pe versoul mandatului se înserează numele și prenumele clientului, semnătura clientului sau, după caz, a avocatului.

În litigiul dedus judecării Colegiul reține că cererea de recurs a fost depusă de avocatul Svetlana Chirilenco, în numele lui Anton Chiaburu și Lidiei Chiaburu, însă pe versoul mandatului eliberat de către avocatul Svetlana Chirilenco este indicată familia și numele lui Anton Chirilenco și semnătura acestuia. (f.d. 120)

Totodată instanța de recurs constată că la materialele cauzei nu a fost anexat un alt mandat sau procură, prin care ar confirma că Lidia Chiaburu împuternicește avocatul Svetlana Chirilenco de a-i reprezenta interesele în instanțe.

Cu referire la recursul depus de către avocatul Svetlana Chirilenco în numele lui Anton Chiaburu instanța de recurs îl consideră inadmisibil pe motiv că nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, completul Colegiului atestă, că recurentul Anton Chiaburu indică argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanța de apel a apreciat înscrisurile probatorii și a constatat circumstanțele cauzei. Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

Conform regulilor din Secțiunea a 2-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Recursul exercitat conform secțiunii a 2 - a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procesual, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului constată, că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acestea nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat de către avocatul Svetlana Chirilenco în numele lui Anton Chiaburu asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează, că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate de către recurent nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă recurentul și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către avocatul Svetlana Chirilenco în numele lui Anton Chiaburu și Lidia Chiaburu, inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), 433 lit. a) și c), 440 alin. (1) și (1¹) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune :

Recursul, declarat de către avocatul Svetlana Chirilenco în numele lui Anton Chiaburu și Lidia Chiaburu, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Nina Vascan

Maria Ghervas